

Lähijakelupisteet Naantaliin- hanke, päivitetty luonnos 3.5.2021

Hankeaika: 1.7.2021 – 28.2.2023

Haettava rahoitus: Maaseudun kehittämislähi/Leader-ohjelma Varsin Hyvä ry.

Toteuttajat: Naantalin kaupunki ja Valonia/Varsinais-Suomen liitto.

Yhteysthenkilöt: Lassi Rosala, Naantalin kaupunki ja Paula Väisänen, Valonia/Varsinais-Suomen liitto

Hankkeessa kokeillaan lähijakelupiste-konseptin soveltamista Naantalissa. Hankeidea on esitelty Naantalin kaupungin elinkeino- ja maankäyttöryhmässä jo aiemmin, jolloin hankeidea pidettiin kannatettavana. Hankesuunnitelmaa on tarkennettu sen jälkeen.

Lähijakelupiste on pakettien ja muiden lähetysten välivarasto. Piste voi olla rakennus, rakennuksen osa, erillinen kontti tai vaikka pakettien lähetys ja vastaanottoon tarkoitettu lokeri. Keskusta-alueilla lähijakelupisteeseen tuodaan suurempi määrä lähetyksiä raskaalla kalustolla, mutta jakelu lähialueille tapahtuu vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla kuten sähkörahtipyörillä. Lähijakelupiste mahdollistaa yrityksille kevyen ja vähäpäästöisen kaluston käytön keskusta-alueella, vaikka logistiikkaterminaali tai varasto olisi kauempana keskustasta. Asiakas voi myös noutaa ja lähettää paketteja suoraan lähijakeluasemalta.

Lähijakelupiste-konsepti tarjoaa mahdollisuuden vähentää liikenteen päästöjä sekä lisätä viihtyisyyttä, turvallisuutta ja liiketoimintamahdollisuuksia myös haja-asutusalueilla alueilla. Lähijakelupistettä voidaan käyttää monenlaisen muuhunkin toimintaan kuten mökinvuokraajien avaintenjättöön. Mahdollisuudet ovat monet, koska sovellukset ovat riittävän kehittyneitä, vaikkakaan eivät suoraan valmiita ja käyttöön otettavia jokaiseen tilanteeseen. Lähijakelupiste mahdollistaa omatoimikäytön ja joustavat aukioloajat, joten se ei sido resursseja pakettien vastaanottamiseen tai luovuttamiseen.

1 Tausta ja tarve

Naantali on vahvan saaristoidentiteetin omaava kaupunki. Kaupungin saaristomaisissa osissa, kuten Rymättylässä ja Velkualla, paikallinen identiteetti on vahva. Saaristossa asuu n. 4250 asukasta eli n. kolmasosa kaupunkilaisista asuu saaristossa. Vakituisten asukkaiden ohella erityisesti kesäaikaan tuhannet Naantalissa sijaitsevat kesämökit täyttyvät asukkaista. Koronan ja etätyömahdollisuuksien kehittymisen myötä kiinnostus muuttaa ja asua joko kokoaikaisesti tai osa-aikaisesti saaristossa on merkittävästi kasvanut. Naantalissa on v. 2021 alkanut etätyöhanke, jossa pyritään selvittämään etätyöpisteiden eli hubien käyttöä

Naantalin kaupungin strategiaa toteuttavassa elinvoimaohjelmassa ja visiossa otetaan vahvasti kantaa kaupungin kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Naantalin visio 2030:ssa todetaan, että Naantali on kasvava, elinvoimainen ja tulevaisuuttaan rohkeasti rakentava saaristokaupunki. Naantalin tavoitteena on luoda ainutlaatuisia kaupunkiympäristöä, jossa asiat nähdään myös lasten silmin. Myös yritykset on visiossa huomioitu ja kaupunki haluaa tarjota yrityksille kilpailukykyisen ja joustavan toimintaympäristön. Tavoitteena on myös, että kaupunki tuottaa asukkaille ja yrityksille monipuolisia ja helposti saatavilla olevia palveluja tarpeen mukaisesti.

Vuonna 2019 hyväksytyyn elinvoimaohjelman toimenpiteiden kautta pyritään turvaamaan kaikille kaupungin asukkaille hyvät peruspalvelut kehittämällä keskeisiä kunnallisia lähipalveluita myös saaristossa uusia ratkaisuja hyödyntäen. Ratkaisut pitävät sisällään esimerkiksi liikkuvia palveluja ja etädiagnostiikkaa. Saariston vetovoimaisuutta asuinpaikkana ja matkailukohteena halutaan myös tukea. Yritysten näkökulmasta elinvoimaohjelman toimenpiteillä tuetaan yritysten uusiutumista, jossa edistetään erityisesti

yriytysten digitalisaation ja robotiikan hyödyntämistä sekä avustetaan saariston yrittäjiä tarvittavien koulutus- ja asiantuntijapalveluiden saamiseksi saaristoelinkeinojen kehittämistä ja tuotteistamista varten. Yhtenä toimenpiteenä kehitetään logistiikkayritysten toimintaedellytyksiä sekä toteutetaan julkisia ja yksityisiä kutsupohjaisia liikennekokeiluja.

<https://www.naantali.fi/sites/default/files/media/file/Elinvoimaohjelma%202019.pdf>

2. Toimenpiteet

Hankkeen toimenpiteet on jaettu kolmeen työpakettiin, joiden toteutusaikataulut jakaantuvat koko hankkeen ajalle ja limittyvät toisiinsa.

Työpaketti 1: Sopivien sijaintien ja tilojen valinta

Hankkeessa perustetaan 3-4 lähijakelupistettä Naantalın kaupungin alueelle. Yksi keskustaan ja 2-3 pistettä saaristoisille haja-asutusalueille. Mahdollisia kohteita ovat erityisesti Luonnonmaa, Merimasku, Rymättylä, Livonsaari ja Velkua. Lähijakelupisteet voivat sijaita esimerkiksi kyläkeskuksissa ja/tai liikenteen luontaisissa liityntä-/solmukohdissa. Lähijakelupisteet otetaan käyttöön sen mukaan, kun ne ja niiden palvelutarjonta saadaan valmiiksi.

Lähijakelupisteiksi etsitään sopivia jo olemassa olevia kiinteistöjä ja palveluita, joissa tai joiden yhteydessä nämä omatoimisesti käytettävät ja ympärivuorokautisesti toimivat lähijakelupisteet voivat toimia. Tavoitteena on mahdollistaa ympärivuorokautinen käyttö, jotta esimerkiksi yönaikaiset kuljetukset ovat mahdollisia ja palvelua voi käyttää oman aikataulunsa mukaisesti. Lähijakelupistettä voivat käyttää myös esimerkiksi mökkien vuokraajat jättääkseen avaimet vierailleen. Lähijakelupiste mahdollistaa omatoimikäytön ja joustavat aukioloajat, joten se ei sido resursseja pakettien vastaanottamiseen tai luovuttamiseen.

Tavaroita ja lähetyksiä voivat kuljettaa sekä yritykset että yksityishenkilöt. Kyse on joukkoistetusta jakelusta, jossa toimijat voivat olla joko kuljetusalan ammattilaisia tai yksityishenkilöitä/työmatkalaisia, jotka kuljettavat lähetyksiä omien menojensa ohella.

Lähijakelupisteille sopivien sijaintien kartoittamisessa otetaan huomioon merkittävät liikenteen reitit ja yhtymäkohdat kuin myös yhteydet naapurikuntiin. Erityisesti tarkastellaan yhteyksiä Taivassaloon, Kustaviin ja merentakaiseen naapuriin Paraisille. Sopiva paikka voi olla niin kuntakeskuksessa, merkittävässä tienristeyksessä kuin joukkoliikenteen pysähdyspaikassakin.

Työpaketti 2: Palvelutarpeiden tunnistaminen ja palvelukonseptin muotoilu

Lähijakelupisteiden palvelutarpeet

Lähijakelupisteen tulevien palveluiden ja toimintojen suunnittelu tehdään yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa paikallisten toimijoiden kuten yritysten, yhdistysten, asukkaiden ja mökkiläisten kanssa. Myös joukkoliikennetoimijoilla sekä matkailijoilla on annettavaa palveluiden kehittämiseen. Paikallisten toimijoiden kanssa keskustellaan lähijakelupisteen monista käyttömahdollisuuksista.

Hankkeessa selvitetään asukkaiden ja asiakkaiden tarpeita ja kokemuksia sekä vuorovaikutteisesti että kyselyiden avulla koronapandemiatilanne ja terveysturvallisuus huomioiden. Hankkeen alussa käydään laajasti sidosryhmäkeskusteluja paikallisten toimijoiden, kuten asukasryhmien, yhdistysten ja yritysten

kanssa ja tehdään palvelutarpeisiin ja -odotuksiin liittyvä sähköinen kysely. Tavoitteena on sidosryhmien tarpeiden, kokemusten, omien mallien selvittäminen ja odotusten selvittäminen. Yhteistyötä tehdään myös Naantalin kaupungilla alkaneen etätöyöhankeeseen kanssa.

Lähijakelun lisäksi kysytään asukkaiden kiinnostusta ja tarvetta kutsupohjaisille joukkoliikennetarkoituksille ja viestitään samalla Turun seudun joukkoliikenne Fölin alueella jo toimivista palveluista, kuten kutsubusseista. Turun Seudun Joukkoliikenne Fölin kanssa keskustellaan Fölin toiveista ja mahdollisesta halukkuudesta kehittää lähijakelupisteiden toimintaa ja palveluita. Tämä saattaa lisätä nykyisten joukkoliikennepalveluiden käyttöastetta. Kimppa- ja harrastekyytien tilannetta ja tarpeita selvitetään hankkeen osana tehtävässä kyselyssä. Kimppakyytien osalta sidosryhmänä kontaktoidaan muun muassa liikuntaseurojen Seuraparlamenttia.

Pakettiliikenteen ohella tarkastelussa ovat lähiruoan ja lähikalan toimittajat. Hankkeessa selvitetään Naantalin alueella toimivien kalastajien ja kalanjalostajien näkemystä tuoreen kalan erilaisista jakeluväylistä ja –tavoista. Hankkeessa tutkitaan mahdollisuuksia edistää Uudellamaalla ja Kemiönsaareissa testattua foodhub-tyyppistä toimintatapaa, jossa paikallisten tuottajien tuotteita voisi hakea keskitetysti jostain nimetyistä noutopisteistä. Kun kehitetään ruoantuottajien ja kuluttajien välille lyhyiden ketjujen ratkaisuja, vähennetään autoliikenteen suoritetta ja siten autoilusta aiheutuvia, ilmastonmuutosta kiihdyttäviä päästöjä. Paikallisten tuottajien tukeminen lisää alueen elinvoimaa ja yritteliäisyyttä. Esimerkiksi Reko-toiminta Naantalin torilla toimii varsin vilkkaana. Lähijakelupisteiden avulla myös Rekon tuotteita voisi toimittaa useammin kuin kerran kahdessa viikossa, mikä on nykyinen toimituskierto.

Yhteiskäyttömahdollisuuksia etenkin esimerkiksi kauppojen kanssa selvitetään kuin myös mahdollisuudet ruokakassipalveluihin ja lähiruokatoimituksiin. Hankkeessa selvitetään asukkaiden ruokapalveluihin liittyviä tarpeita ja toiveita. Paikallisia kauppiaita aktivoidaan mukaan kehitysohjelmaan. Esimerkiksi K-Supermarket Ellenillä on jo kokeilukäytössä kylmäkuljetuksen mahdollistavia, uudentyyppisiä kuljetuksia. Myös muiden toimijoiden kuten Matkahuollon kanssa pyritään yhteistyöhön.

Palvelukonseptin muotoilu

Naantalin lähijakelupisteiden palvelukonsepti muotoillaan hankkeen aikana yhteistyössä hankkeen toteuttajien ja paikallisten toimijoiden kanssa. Uusien palvelujen kehityksessä keskeistä on ottaa huomioon asiakkaiden toiveet ja tarpeet. Tässä tapauksessa lähijakelupistettä hyödyntävien jakelupalvelujen asiakkaita ovat yksityishenkilöiden lisäksi erikokoiset yritykset. Käyttäjäkokeimuksia kerätään kokeilun ajalta ja analysoidaan kehittämistarpeiden selvittämiseksi. Osana hanketta selvitetään sekä vakituisilta että vapaa-ajan asukkailta onko saaristoalueella tarvetta uusille yksityisille tai julkisille palveluille, joiden avulla asumisviihtyisyyttä voitaisiin kehittää myönteisesti.

Kaupungit tai hanketoimijat eivät voi kehittää toimivia ratkaisuja ilman asukkaiden, yhdistysten ja yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä. Yhdistys- ja yrityssektori otetaan lähijakelupisteiden ja toimintojen suunnitteluun hankkeen alusta asti. Palveluita tarkastellaan paitsi kuljetusyrittämisen myös erityisesti kuntalaisen ja paketteja sekä ruokakassipalveluita tilaavan haja-asutusalueen/saariston asukkaan/yrittäjän silmin. Kuljetusliikkeet, joukkoliikennetoimijat ja taksiryttäjät voivat olla mukana kehittämässä uusia toimintamalleja ja palveluita sekä osallistua kokeiluihin. Matkailuyrittäjät voivat tarjota kuljetuspalveluita kohteisiinsa sekä tavaroiden kuljetuspalveluita esimerkiksi luonto- ja retkeilykohteissa.

Työpaketti 3: Lähijakelupisteiden varustaminen ja sovellusten hankinta hyödyntäen markkinavuoropuhelun keinoja

Lähijakelupisteeseen tarvitaan uutta tekniikka, sovelluksia ja niiden ylläpitoa. Varustukseen suunnitellaan muun muassa kulunvalvonta, sähköinen lukko, kooditoimiset lokerikot sekä vapaata tilaa suuremmille

lähetyksille. Sovelluskehittämisen yhteydessä käytetään markkinavuoropuhelua, jotta voidaan hyödyntää alan asiantuntemusta ja uusimpia keksintöjä yhteiskehittämisen hengessä. Tekniikan ja digitaalisten sovellusten Tilan varustamisessa käydään markkinavuoropuhelua, koska siten yrityksillä olevaa viimeisintä tietoa voidaan hyödyntää suunnittelussa. Lähijakelupisteeseen tarvittavaa teknistä varustelua ei ole vielä hankittavissa valmiina pakettina, mutta markkinoilla on jo sopivaa tekniikkaa ja sen kehitys on onneksi nopeaa. Teknisiä ratkaisuja kuten lukko- ja turvallisuustekniikkaa on jo saatavilla, mutta palveluun tarvittavia sovelluksia ei ole täysin valmiina.

Lähijakelupisteissä pyritään soveltamaan Smart Spaces -tekniikkaa, jossa tila toimii itsenäisesti ilman ihmisen fyysistä läsnäoloa. Tilaa tunnistetaan ja analysoidaan videokuvan ja kuvantunnistusalgoritmien avulla. Kyseessä on tällöin älykäs tila, josta saadaan muodostettua tilannekuva (Situation Awareness) ilman videokuvan lähettämistä kohteesta eteenpäin. Teknologian avulla voidaan esimerkiksi havaita, onko tilassa ylimääräisiä tavaroita ja mitä ne ovat, mitä tavaroita lokeroissa on ja missä osissa tilaa liikutaan. Lisäksi tekniikka mahdollistaa käyttäjähallinnan, jolloin voidaan havaita, kun tilaan odotetut henkilöt saapuvat. Tila kommunikoi erilaisilla mekanismeilla ja ympäristöä voidaan säätää tarvittavilla tavoilla. Esimerkiksi voidaan alittaa videokuvaus, jos yhdellä ovenavauksella tilaan tulee useampia henkilöitä tai tapahtuu muuta poikkeavaa.

Kuljetusten yhdistämiseen tähtävien sovellusten ja järjestelmien kehitys on viime vuosina ollut nopeaa ja monet markkinoilla olevat yritykset pystyvät kohtuullisen pienellä työmäärällä kehittämään sovelluksiaan ja palveluitaan lähijakelupisteen tarpeisiin reunaehtojen selvittäminen markkinavuoropuhelun avulla ennen tarjouspyyntöjä sopiviksi. Juuri tästäkin syystä yritykset kutsutaan esittelemään tarjolla olevia ratkaisuja ja keskustelemaan vaihtoehtoista. Tällöin yritysten kanssa voidaan keskustella käytännönläheisesti hankkeen ja Naantalin kaupungin tarpeista. Sovellusten testaamisessa pyritään tekemään yhteistyötä esimerkiksi paikallisten kyläyhdistysten kanssa. Hankkeen toimenpiteet jakaantuvat muun muassa siten, että markkinavuoropuhelu-prosessi järjestetään Valonian toimesta tiiviissä yhteistyössä Naantalin kaupungin kanssa, minkä perusteella Naantalin kaupunki pyytää tarjoukset tarvittavasta tekniikasta ja palvelukokonaisuuksista.

Riskit ja niihin varautuminen

Tilojen käyttöön liittyy joitain riskejä kuten tekniikan toimivuuteen liittyvät kysymykset, ilkivalta, varkaudet ja tilojen väärinkäyttö. Näihin riskeihin varaudutaan muun muassa siten, että markkinoilla olevia teknisiä turvallisuus- ja valvontaratkaisuja on selvitetty hankesuunnitteluvaiheessa ja hankkeeseen on suunniteltu merkittävä määrä toimenpiteitä ja rahallista resurssia uusimpia digitaalisia älytekniikoita hyödyntävien palveluiden hankintaan. Hankesuunnittelussa on konsultoitu muun muassa Åbo Akademin IT-osastoa, joka kehittää ratkaisuja yhteiskunnan digitalisoimiseksi. Tutkimuksessa osasto keskittyy teolliseen internettiin ja kriittisiin järjestelmiin. Åbo Akademi tarjoaa opetusta informaatioteknologiassa maisteri- ja kandidaattitasolla. IT-osasto tekee tutkimusta tiiviissä yhteistyössä teollisuuden ja kansainvälisten yhteistyökumppaneidemme kanssa varmistaakseen tulosten suuren vaikuttavuuden. Se koordinoi sekä koulutus- että tutkimusyhteistyötä. Erityisesti EDISS-ohjelma (Erasmus Mundus maisteriohjelma neljän eurooppalaisen yliopiston välillä) antaa Åbo Akademielle mahdollisuuden kouluttaa erittäin haluttuja tutkinnon suorittaneita data-intensiivisten älykkäiden järjestelmien suunnittelijoita ja yhteistyö Novia Maritime Academyn kanssa luo uniikin mahdollisuuden kehittää turvallisia ja tehokkaita ratkaisuja älykkääseen merenkulkuun.

Yhtenä hankkeen riskinä on myös, että joukkoistettuja sovelluksia, joiden kautta lähetykset toimitetaan ja noudetaan eivät täysin toimi suunnitelluissa tapauksissa. Tämä johtuu siitä, että valmista sovellusta kaikkiin haluttuihin tilanteisiin ja palveluihin ei vielä ole saatavilla ja markkinoilla. Riskiä on pyritty vähentämään asiantilan selvittämisellä hankesuunnitteluvaiheessa ja riskiä pienennetään hankkeen alusta asti tehtävällä avoimella markkinavuoropuhelulla yritysten kanssa. Hankkeessa on myös varauduttu siihen, että kaikkiin

toivottuihin tilanteisiin ei saada täydellistä ratkaisua hankkeen aikana. Digitaaliset sovellukset ja niiden mukanaan tuomat uudet mahdollisuudet tulevat todennäköisesti kehittymään sekä hankkeen aikana että sen jälkeen nopeasti. Hankkeessa tehdyissä hankinnoissa pyritään varautumaan muutokseen mahdollisimman hyvin esimerkiksi perustamalla hankittavat ratkaisut, siihen, että uusia palveluita ja palveluiden tuottajia voi liittyä järjestelmään helposti ja sujuvasti.

Rahoitukseen liittyviä riskejä ei ole, koska toimijoina ovat kokeneet hanketoimijat Valonia ja Naantalin kaupunki.

3. Muiden kaupunkien kokemusten hyödyntäminen

Hankkeessa selvitetään, hyödynnetään ja jaetaan lähijakelupisteisiin liittyviä kokemuksia Turusta, Helsingistä, Tukholmasta ja Wienistä.

Lähijakeluasema-konseptia on onnistuneesti kokeiltu viimeisen kahden vuoden ajan Turussa 6Aika: Citylogistiikan uudet ratkaisut -hankkeessa (2018-2020) www.citylogistiikka.fi. Turun Puutorilla sijaitsee erillinen, Turun kaupungin hallinnoima kontti, jossa toimii DHL Express Finland Oy:n polkupyörälähettiläpalvelu ja vastaanottopiste. Lisäksi kontissa toimii itsepalveluperiaatteella Turun Osuuskaupan Kauppakassipalvelu. Kontissa on kylmäsäilytyslokeroita, joihin tilatut verkkokauppaostokset toimitetaan Itäharjun Prismasta. Tämä mahdollistaa Turun keskustan asukkaille toimitusten noudon lähempää kotia.

Helsingissä on käytössä useita erilaisia Pakettiautomaatteja ja Tukholmassa on kokeiltu "Älskade Stad" -konseptia, jossa keskustan alueella muun muassa tehdään lähijakelua vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla. Tukholman keskustassa sijaitsevien rakennusten kellareissa on esimerkiksi pienimuotoisia terminaaleja, joissa on jakelupisteen lisäksi pyöräparkki, -vuokraus ja -huoltotoimintaa. Wienissä ollaan myös kehittämässä lähijakelupisteverkostoa asuinalueille, jo olemassa oleviin kiinteistöihin ja muiden palveluiden yhteyteen. Tätä mallia pyritään soveltamaan tässä käsillä olevassa hankkeessa.

4. Maaseutu- ilmasto- ja elpymisstrategioiden tavoitteiden toteuttaminen

Hankkeen toimenpiteet parantavat maaseudulla toimivien palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, lisäävät asuin ympäristön ekologisuutta ja turvallisuutta sekä kehittävät kylien yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Hankkeessa parannetaan palvelujen saavutettavuutta sekä digitalisaation, uusien liiketoimintamahdollisuuksien että vuorovaikutteisen suunnittelun keinoin. Hankkeen toimenpiteiden ja toivottujen tulosten avulla voidaan ottaa askeleita kohti älykkäitä kyliä ja moderneja kyläyhteisöjä, joissa asukkaiden hyvinvointi, viihtyvyys ja toimintamahdollisuudet ovat lisääntyneet. Palveluita kehitetään joustavammiksi ja uudenaikaisiksi, jotta niiden saatavuus ja saavutettavuus myös maaseudulla ja haja-asutusalueilla voidaan turvata.

Liikenne muodostaa noin viidenneksen kansallisista päästöistämme. Kansallinen liikenteen päästövähennystavoite tähtää liikenteen päästöjen puolittamiseen vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on kunnianhimoinen ja saavutetaan vain, jos otamme käyttöön useita uusia toimintatapoja arkemme liikkumisen tarpeisiin. Alkuvuodesta 2021 julkaistavan Varsinais-Suomen ilmastotiekartan liikenteen teemakartassa yhdeksi kärkiteemaksi on nostettu tavaraliikenteen energiakäytön tehostaminen, ja

lähijakeluasema toteuttaa tätä tavoitetta. Myös Euroopan Unionin, kansallisen kuin myös alueellisen koronapandemiaan liittyvän elpymisstrategian kiinteänä osana on vähähiilisten ratkaisujen kehittäminen. Hankkeen toimenpiteet ja tavoitteet vastaavat myös näiden tavoitteiden toteuttamiseen.

Varsinais-Suomen ilmastotiekartta on päivittyvä dokumentti, joka summaa tavoitteet ja kärkitoimet hiilineutraalin maakunnan saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä. Ensimmäisessä vaiheessa mukana on kolme pääteemaa: energia, liikenne sekä maatalous. Kartta auttaa eri toimijoita hahmottamaan kokonaisuutta ja omaa rooliaan osana laajaa työtä. Ilmastotiekartta on päivittyvä dokumentti, jonka etenemistä tarkastellaan vuosittain. Vuoden 2021 aikana käsitellään nyt julkaistun tiekartan lisäksi uusina teemoina yhdyskuntarakennetta ja rakentamista sekä maankäyttöä, hiilinieluja ja hiilen sidontaa. Päästöjen kehitystä sekä tiekartan toteutumista seurataan jatkuvana prosessina, tukena ovat myös Suomen ympäristökeskuksen kuntakohtaiset päästölaskelmat ja skenaariotyökalu. Tiekartatyötä ohjaa Varsinais-Suomen ilmastovastuujaosto ja se on toteutettu osana Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (CANEMURE) -hanketta. Valmistelusta vastaa Varsinais-Suomen ELY-keskus yhteistyössä Valonian ja Varsinais-Suomen liiton kanssa.

5. Hankkeen viestintä

Hankkeen etenemisestä ja toimenpiteistä viestitään toteuttajien omissa viestintäkanavissa, joita ovat muun muassa uutiskirjeet ja postituslistat, Naantalın kaupungin omat tiedotuskanavat (omat julkaisut, sosiaalinen media ja verkkosivut). Käytössä ovat myös Varsinais-Suomen liiton kanavat, kuten Varsinais-Suomi Blogi. Viestinnässä hyödynnetään esimerkiksi Naantalın kaupungin tiedotelehteä NASTAa, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa, sekä saaristotiedotteita, jotka postitetaan jokaiseen kotiin kerran kuukaudessa saaristoalueella. Viestiä hankkeesta viedään ja keskusteluita käydään myös saariston kyläyhdistysten vuosittaisessa vapaamuotoisessa kokouksessa. Yhdistyksille tiedotetaan myös kaupungin kulttuurisektorin postituslistan kautta. Hankkeesta tiedotetaan yrityksille Naantalın kaupungin kuukausittaisen uutiskirjeen avulla. Tietoa välitetään myös paikallisten yrittäjäyhdistysten välityksellä.

Hankkeen alussa kootaan yhteen yhteistyötahojen ja -kuntien käytössä olevat kanavat ja luodaan tarkempi viestintäsuunnitelma aikatauluineen. Naantalın naapurikunnille kuten Kustaville, Taivassalolle ja Paraisille viestitään hankkeesta ja toimenpiteiden etenemisestä. Naapurikunnat ovat myös mukana hankkeen aikana sidosryhmäkeskusteluissa, joissa kartoitetaan lähijakelupisteiden palvelutarpeita. Hankkeen toimenpiteistä ja tuloksista viestitään myös maakunnan ilmasto- ja kestävyystyötä koskevien yhteistyöryhmien ja jaostojen sekä Turun seudun Kehittämiskeskuksen seudullisen logistiikkakoordinaattorin kautta.

Lähijakelupisteiden avaamisesta laaditaan mediatiedotteet alueen paikallislehtiin sekä Yleisradion aluetoimitukseen. Paikallislehtien toimittajia kontaktoidaan myös suoraan. Lähijakelupisteitä markkinoidaan sosiaalisessa mediassa erityisesti Naantalın kaupungin kanavissa sekä paikallisissa keskusteluryhmissä (esimerkiksi Facebookissa) ja alueellisten sidosryhmien kanavissa. Myös Valonian kanavia hyödynnetään laajasti. Sosiaalisen median markkinointia varten toteutetaan hankkeen käynnistyessä laadittavan tarkennetun viestintäsuunnitelman mukaisesti valo- tai videokuvitusta hyödyntävää houkuttelevaa markkinointimateriaalia, jossa esitellään lähijakelupisteiden toimintalogiikkaa ja palveluita. Sosiaalisen median viestintää voidaan tarvittaessa tehostaa alueellisesti kohdennetulla markkinointikampanjalla.

Tuloksista viestitään aktiivisesti ja tulokset kootaan sekä Varsin Hyvä ry:n/Leader-ohjelman, Valonian että Naantalın kaupungin verkkosivuille myös maakunnan ulkopuolisten toimijoiden vapaaseen käyttöön. Hankkeen tuloksista tiedotetaan paikallisella tasolla muun muassa Naantalın kaupungin internet-sivustolla ja paikallismediassa sekä alueellisella ja valtakunnallisella tasolla esimerkiksi kansallisen viisaan liikkumisen verkoston, ilmastoverkoston sekä seudullisten logistiikka- ja kaupunkikehittäjien verkostojen kautta. verkoston kautta.

6. Hankkeen budjetti

Lähijakelupiste-konseptin kokeiluhanke Naantalissa 2021-2022	€
Hankeaika 1.7.2021-28.2.2023	
Palkkakustannukset	
Valonia (asiantuntijat: kestävä liikkuminen ja viestintä)	40 000
Ostopalvelut	
Sovellukset ja niiden kehittäminen	15 000
Materiaali- tai palveluhankinnat (mm. lukko- ja turvallisuustekniikka, lokerikot)	23 000
Viestintä- ja markkinointikustannukset	5 000
Matkakustannukset	2 000
Muut kustannukset (esim. yhteiskehittämis- ja kuntalaistilaisuudet/webinaarit)	3 000
Yhteensä	88 000